

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 33545

БЕРЕМО З ІСТОРІЇ ВОГОНЬ, А НЕ ПОПІЛ

У Вишгородській районній бібліотеці, у школі вихідного дня з поглибленим вивченням української мови, Роман Коваль прочитав лекцію. Почав він з тези про необхідність плекати вояцьку психологію нашого народу. "Нещодавно Україну і світ облетіла вістка про захоплення українських кораблів та українських моряків, – сказав Роман Коваль. – Наша преса переповнена обуренням діями Росії і співчуттям до полонених. Деякі журналісти навіть намагаються зобразити наших моряків героями, – хоч вони, маючи зброю, не прийняли бою. Політики, військові й преса виправдовують наших моряків, мовляв, сили були нерівні, правильно зробили, що здалися, живими ж залишилися! Якщо керуватися такою логікою, нам, очевидно, варто вже капітулювати, бо ж Росія сильніша – і людським потенціалом, і військовим.

Пригадуєте, як рік тому, під час новорічного обміну полоненими, жінки щирою серцем вітали наших, які верталися з полону: "Геро! Геро!" Чи герої?..

У Радянському Союзі під час війни з німцями було не так. Якщо ти потрапив у полон – ти зрадник. Такий принцип. Жорсткий? Так! Але червоноармієць бився до останнього, не здавався і коли був у меншості. Пригадуєте міфологізований подвиг 28 панфіловців, які прийняли бій з переважними силами німців? Пригадуєте пісню:

Врагу не сдається наш гордий "Варяг",
пошадя нікто не желает.

А подвиг маленького фінського народу, який героїчно став в оборо-

ні своєї землі наприкінці 1930-х – на початку 1940-х проти величезного Радянського Союзу?

Уславили себе у віках 300 спартанців, які стали проти величезної армії перського царя Ксеркса. Ми пам'ятаємо їхній подвиг і через 2500 літ. Не забули й героїзм вояків Армії УНР. Але міністр оборони Полтораки виправдовує капітуляцію наших військовослужбовців. І це чуєть інші українські вояки. Як висновки вони зроблять? "То й ми наступного разу здамося, нащо нам ризикувати своїм життям в обороні Батьківщини?" З таким міністром оборони ми війни не виграємо! Людина з такою неволяцькою психологією не має морального права очоловати наше військо".

І Роман Коваль детально розповів про бій 13 козаків Армії УНР проти трьох сотень москалів-червоноармійців на Поділлі під с. Котгожанами 11 листопада 1920 року. У тому бою 10 козаків і 2 хорунжих під проводом сотника Михайла Шила, командира 3-ї сотні Лубенського полку ім. Максима Залізняка, розбили червоний батальйон, взявши в полон 272 червоних окупантів. Начальник штабу 2-ї бригади Окремої кінної дивізії Армії УНР підполковник Адріан Марущенко-Богданівський написав, що сотник Шило в бою під Котгожанами "предосконало підтвердив" військовий афоризм про несподіванку ("Найкращий привілей, який дає війна, є несподіванка: вона дощенту нищить ворога"). І зазначив, що досягнув такого успіху Шило завдяки "бистрій орієнтації в складних обставинах бою, знанню кавалерій-

ської служби, умінню вгадати ворожі наміри і непохитній рішучості".

Розповів Роман Коваль і про подільського отамана Якова Орла-Гальчевського, який до бою йшов "як дівка до танцю", і про героїчну Гуцульську сотню УСС, яка йшла на бій з Росією як на свято, і про командира 3-ї сотні полку гайдамаків Холодного Яру Сидора Темного. Всі вони прагнули героїзму з російськими і йшли до бою як до танцю.

"А зараз правнуки цих героїв ховаються від війни у Європі, а часто і в Росії... Плекати героїчний дух треба змалечку, зі шкільної партії. А для цього треба вивчати рідну історію, яка дає безмежну кількість прикладів для нашої національної гордості". І Роман Коваль звернувся до козака Михайлика, який був присутній на зустрічі, з проханням зачитати присягу 2-го Запорозького полку. Козака Михайлика двічі просити не треба. Він з почуттям продекламував:

Тобі, мій краю дорогий,
Складаю я свою присягу –
Тебе любить, Тобі служить,
За Тебе вмерти біля стегу.
І прапор наш жовто-блакитний
Клянусь довіку боронити.
І за народ забутий, рідний,
Останню кров свою пролиту.

Старші люди щиро дякували Михайликовим оплесками.

Після нього виступив хор "Любисток" із с. Демидова. Організували зустріч, у якій взяли участь з півсотні осіб, радник міського голови Степанія Сідляр і депутат Вишгородської міської ради Валерій Виговський, який на значну суму закупив для шкіл і бібліотек м. Вишгорода книжки Історичного клубу "Холодний Яр". Щира подяка організаторам і тим вишгородцям, які прагнуть пізнати героїчну історію нашої Батьківщини!
Козакам слава!

Історичний клуб "Холодний Яр"

На світлинах – "Запорозька Січ" Юхима Божка. Залішки, весна 1919 р. та картина хорунжого Теодора Грінченка "Гордієнківці по дорозі в околиці м. Умані після здобуття Ставища Запорозькою групою від денікінців".

просимо надсилати пожертви на наш рахунок: р/р: 26003052681886, МФО: 320649, ЄДРПОУ: 41265356, ПАТ КБ "Приватбанк".

При сплаті вказувати призначення платежу: "безповоротна фінансова допомога".

Здійснити внесок можна і на картку скарбника Історичного клубу "Холодний Яр" Марини Хаперської, ПриватБанку: 5168 7427 1193 6546.

Щиро дякуємо за бажання допомогти у шляхетній праці Історичного клубу "Холодний Яр".

Історичний клуб "Холодний Яр"

АФОРИЗМИ МОГО ДІДУСЯ

Нещасна людина, яка не має про кого думати.

Стид – це сублімований страх.

Невже він доживає свій вік?

Виховувати легше, ніж перевиховувати.

Як не збрешеш, то правди не дібешся.

Патріотизм, батьківська і дружня любов – це родовий інстинкт самозбереження.

Індівид гине, а нація залишається.

Сільвестр БАРИК
До 1975 р.

ВІЧНА СЛАВА!

50 років тому, 10 січня 1969 р., у м. Первомайську Миколаївської обл. помер Олексій ЗДОРОВЕЦЬ-КІЙ, козак 1-ї Запорозької дивізії, учасник Першого зимового походу Армії УНР, учасник переможного бою під м. Вознесенськом, батько Тамари Здровецької, козачки Історичного клубу "Холодний Яр".
Вічна слава!

На світлині – Олексій Здровецький і Мефодій Мащковий, козак отамана Андрія Гулого-Гуленка та 1-ї Запорозької дивізії Армії УНР. Ананіїв, 10 березня 1919 р.

БОЛБОЧАН У ЗАПОРІЖЖІ

На стіні Запорізького обласного театру ляльок малюють мурал,

на якому зображено українських воїнів різних епох. Центральну частину зображення займає портрет полковника Армії УНР Петра Болбочана. Поруч із ним – зображення козака та сучасного українського військового. Автор ескіза муралу – художник Михайло Дяченко. Роботи з розпису фінансує бюджет Запорізької області.

За словами директора департаменту культури, туризму, національностей та релігій Запорізької ОДА Владислава Морока, образи запорозького козака, Болбочана і сучасного учасника бойових дій символізують тяглість української військової традиції.

Петро Болбочан – видатний український воєначальник, який увійшов в історію як один з найкращих полководців УНР.

Радіо "Свобода"

ГАВРИЛКО, КОБЗАР І МИ

Здавалось, усі роботи скульптора Михайла Гаврилка знищено. Та книга Романа Ковалю "Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" викликала не тільки інтерес до цієї унікальної постаті, а й пошук його робіт. І вони почали виринати на світ Божий...

І ось нова знахідка! В Івано-Франківську у приватному помешканні знайдено Гаврилків образ Тараса Шевченка в плоскорізьбі, тонованій під бронзу. Розмір 61x41 см. Створений у Болехові в 1911 році. Придбати його можна було в торгівлі "Надія". У Болехові тоді створили стипендійний комітет ім. Шевченка, який дбав, щоб кошти за продаж барельєфів йшли

на фонд та Рідну Школу. З цього невеличкого містечка і був привезений у Станіславів скульптурний портрет Тараса Шевченка.

Ніхто із членів родини франківців уже не пам'ятає, як у них з'явився цей образ Кобзаря. Він передавався від батька до сина, до онуків. І зберігся до наших днів!

А ми, болехівці, пишаємося, що в центрі нашого міста поруч із пам'ятником Наталії Кобринській від вересня 2014 року є й пам'ятник Михайлові Гаврилку!

Полтавським козакам і болехівським козакам слава!

Лариса ДАРМОХВАЛ
м. Болехів, Прикарпаття

ЗРОБИ ЯК ЄВДОКІЯ ДОБРОВОЛЬСЬКА!

Газету "Незборима нація" постійно передплачує Євдокія Добровольська із с. Погар Сколівського району Львівської області, але через утрату зору вже не читає її 7 років. Передплачує, щоб допомогти газеті. Роздає людям. І на 2019 рік вже передплатила!

Напишіть, будь ласка, у газеті їй подяку за підтримку Вашої УКРАЇНСЬКОЇ газети.

Олексій ДМИТРАХ
м. Рудки Самбірського р-ну
Львівська обл.

ДОРОГІ ДРУЗІ ТА ОДНОДУМЦІ!

Основною метою діяльності Історичного клубу "Холодний Яр" є дослідження боротьби українського народу за побудову національної держави, відновлення історичної справедливості щодо полеглих, увічнення їхнього подвигу.

Члени Історичного клубу "Холодний Яр" зробили чимало добрих справ.

Історичний клуб "Холодний Яр" – це відроджені могили героїв, це десятки книжок і фільмів про визвольну боротьбу, сотні радіопередач і вечорів пам'яті героїв, тисячі статей. Це робота в архівах.

Краса не потребує прикрас.

Вір не тому, що говорять, а тому, що мовчать.

У всесвітньому центрі нема, є тільки початок.

Ніхто не знає, що він може.

Це пам'ятники українським героям, меморіальні дошки, перейменування вулиць на їхню честь. Це Всеукраїнські щорічні вшанування героїв Холодного Яру, які, на думку Юрія Сиротюка, стали головною культурною подією року.

Завдяки великій праці ми стали – колись зруйнованою ворогом – ланкою між героями доби УНР і нинішнім поколінням, яке має реалізувати нащадки державницьку ідею вояків Армії УНР, отаманів нескореної України та вояків УПА.

Хто бажає сприяти діяльності Історичного клубу "Холодний Яр",

ДО 100-ЛІТТЯ
УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

ДНІПРО

Лекція Романа КОВАЛЯ
"Січеславці у Визвольній боротьбі"

Пісні доби Української революції у виконанні
Тараса КОМПАНИЧЕНКА

Презентація книжки Романа Ковалю
"Здолати Росію"
та музичного диску "Хоряга Козацька.
Пісні Української революції"

м. Дніпро,
25 січня 2019 р.
19.00, Mediaprostir
"Парк Ракет", прот. Олександр Поля, буд. 2А

БОРИС АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ ЗГАДУЄ СОСЮРУ

З Борисом Дмитровичем Антоненком-Давидовичем мене звела потреба вдосконалення української науково-технічної термінології і взагалі нашої доценту занедбані технічної лексики.

1972 року я вирішив написати для вищої школи підручник з теорії обробки металів тиском. Звернувся з відповідною пропозицією до видавництва "Вища школа" і тодішнього заступника міністра вищої і середньої спеціальної освіти УРСР В. Маланчука. Тривале листування не дало бажаного результату: підручник мені не дали написати, оскільки, мовляв, є аналогічні підручники російською мовою. Та лиха без добра не буває. Завдяки своєму намірові я мав нагоду довгий час спілкуватися в питанні рідної мови з її великим знавцем Борисом Дмитровичем. Двадцятидворічне поневіряння у в'язницях і таборах ГУЛАГу не згасило в ньому палкої любові до рідного слова...

Одного разу я запитав Бориса Дмитровича про Володимира Сосюру. І ось що він написав мені в листі від 31 травня 1979 року.

"Питаєте, як я розцінюю поетів В. Сосюри? Маєте рацію: це,

справді, була дуже емоційна й експресивна людина, інколи й слабодуха. Мені здається, що він трохи й хитрував, удаючи "наївнячка", а за сталінщини й божевільного, що врятувало його від загибелі, на яку він мав усі шанси.

Наприкінці 20-х років В. Сосюра як член партії проходив чистку. Надій на те, щоб залишитися в партії, – в нього не було ніяких: сам він жив тоді дуже розбещено, міняючи мало не щомісяця жінок, а минуле теж погане – козак 3-го Гайдамацького полку... Як на те, й голова чистильної комісії була стара "дева", за висловом Сейфуліної, – "жінщина, просидівшая на партійній роботі свій полк". І що ви думаєте? Наш Володя попросив цю "деву" дозволити йому провести її додому, щоб поговорити. Та погодилась, і Володя "з копита" зазвонив їй у коханні... Це "палке кохання" тривало місяць, поки не закінчилася чистка й Володі повернуто партквиток, після чого Володя одразу ж розлюбував свою партійну Дульцинею... Чи не вправний шаховий хід конем?

Потреба заробляти великі гроші штовхала його переінакшувати на новий штиб давні твори, наприклад "Червона зима" виглядала в першотворі зовсім іншою:

За нами крики дальні –
У бога, в веру, в матір!
Хоть волосонку дай мені
У сні поцілувати!..

Та й балада про комсомольців була спочатку "Баладою про гайдамаків", що кінчалася словами: "Я – гайдамака! Стріляй!"

Сосюра гвалтував свою музу, змушуючи її бездарно відгукуватися на всякі офіційні дати, і водночас пописував нишком усюкі "захлявні" вірші... Це трагедія поета, а може, й усєї нашої сучасної літератури. Двоїстість губила в Сосюрі поета, дарма що в душі він лишався таким же, яким пішов 1918 року в

3-й Гайдамацький полк.

Наприкінці 1920-х років у "Червоному шляху" були опубліковані "Спогади козака 3-го Гайдамацького полку", які Сосюра читав публічно в Києві на своєму вечорі, приїхавши з Харкова, тодішньої столиці України. З публіки надійшла записка: "Володю! Тебе вітають два твої товариші, колишні козаки 3-го Гайдамацького полку". Сосюра благаючи пропростя до зали руки: "Товариші! Вийдіть сюди – я хочу привітатися з вами!..." Звісно, ніхто не вийшов...

На початку 1960-х років він прийшов до мене з поемою, присвяченою мені, й написав: "Дорогому козакові 2-го Запорізького полку Б. А.-Д. від козака 3-го Гайдамацького полку В. С.".

На жаль, що ширшу поему в мене вилучено під час тругу 1977 року...

Про його ставлення до ортодоксальної критики свідчить його епіграма про Л. Новиченка:

Ти вже не раз терзав поета
За те, що любить рідний край:
В душі ти просто спірохета,
В літературі – поліцей!

Здається, я дав Вам вичерпну відповідь на Ваше питання про Сосюру.

Вибачте, що пишу рукою, а не друкою на машинці: 27/У у мене знову не стало моєї машинки (забрали під час тругу. – Г. Г.)...

Григорій ГРЕБЕНЮК
м. Краматорськ

Дж.: Нескорена нація. Видання українського націоналіста (Київ). – 1993. – Ч. 13 (36).

На світлинах – Борис Антоненко-Давидович і Володимир Сосюра.

МОЯ БЕРЕГІНЯ
50 РОКІВ ТОМУ, 24 ГРУДНЯ 1968 Р.,
ПОМЕРЛА МОЯ БАБУСЯ ОЛЕНА

Олена Степанівна Барик народилася 23 вересня 1893 р. в Куликові, що під Львовом. Була громадянкою Австро-Угорської імперії, сповідувала греко-католицьку релігію. Населення Куликова жило із шевства, кушнірства, краєцтва та гондлювання. Про куликівців у Львові говорили з усмішкою, може, й зверхньою: "Куликівці? О, то мудралі!"

Олена Курило (Барик) зі своїм чоловіком Василем жили на вулиці Загорода, через стежку з родиною Агати Турчинської, майбутньої письменниці, яка у своєму творі "Бузькове злілля" (Київ: Дніпро, 1982) вивела своїх сусідів світлими барвами.

"Ліворуч від нашої хати, як було іти з містечка, стояла хата добрих наших сусідів Курил, – писала Агата Турчинська. – Туди недавно прийшла з жовківського передмістя голубока, із золотою косою навкруг голови, молода невістка Оленка Баричиха. До неї в гімназичній формі ходив не раз її молодший брат Сильвестр, що навчався у Львові, і ми заздро поглядали на нього. Для нас він був уже пан. На весіллі до Оленки Баричихи ми бігали дивитися, і нас там добре гостили. І те весіллі, і щире гостювання пам'ятне мені, як наша вулиця (Загорода)".

На іншій сторінці своєї книги Агата Турчинська зазначає, що колишній польський король Ян III поселив у Куликові турецьких і татарських бранців, які виробляли кози і бурки. Турчинська пише, що її родину по-вільному прозивали Турками: на її маму казали "стара Турчиха", а на батька – Федько Турко. Жили в Куликові й Шахи та інші люди з турецькими і татарськими коренями у прізвиськах.

Ця інформація прояснює ситуацію мого родоводу по материнській лінії. Дослідник прізвищ тюркського походження Микола Баскаков у своєму дослідженні "Русские фамилии тюркского происхождения" (Москва: Наука, 1979) писав, що ймовірною основою прізвища Барик може бути старотюркське слово barug, що означає "тонкий, худий, худорлявий". Це слово тюрки запозичили з фарсі (barik) – "худий". Імовірним етимологічним прізвищем, пише Микола Баскаков, могло бути слово barag (собака з волохатою і довгою шерстю, який відзначається незвичайною швидкістю і спритністю й вважається найкращим серед мисливських собак). Назва цього собаки часто використовувалася серед тюркських народів як чоловіче ім'я, наприклад ім'я половецького хана Барак.

Отже, завдяки рішення Яна III розселити турецьких і кримськотатарських бранців у Куликові й виникла мамина гілка мого роду, тобто в мені нуртує половецька або ж кримськотатарська чи турецька, а може, й іранська кров. Та все одно я почувую себе стовідсотковим українцем... Який має симпатію до

кримських татар та іранців. І вважає їх братніми народами.

Є в Агати Турчинської й такий абзац: "Жінки в Куликові переважно займалися гондлюванням: ходили по околицьких селах з великими кошиками і скуповували масло, яйця, сир. А потім це все тягли на собі до Львова на ринок". Коло цього абзаца моя мама олівцем дописала: "Моя бабуся Марія..."

Як же опинилася ця гілка мого роду на Київщині? З маминих розповідей знаю, що її батьки були біженцями Першої світової війни. До Переяслава приїхали 1915 року. Агата Турчинська пише, що багато куликівців "надіялися на ласку російського царя", багато з них хворіли на "москвофільський дурман". І коли православний священник, який з'явився разом із приходом російських військ, 1915 року, у час російського відступу збирав людей коло церкви і радив рушати на схід, "бо війна повертає вже сюди і тут будуть великі бої", люди з розумінням поставилися до його аргументів. Може, того священника послухали і мої рідні...

Знаю напевно, що в момент виїзду мого дідуся Василя і бабусі Олени хата їхня запалала. Тепер уже не згадаю, чи ворог її підпалив, чи самі вони запалили, рушаючи на схід...

Уже в Переяславі Олена Степанівна народила Надійку – мою маму.

Олена Курило померла 24 грудня 1968 р. в Києві.

Вона любила мене, опікувалася. Ця світлина на підвіконні бабусиній квартири на Тарасівській вулиці в Києві, куди ми так охоче з братом Андрієм приїжджали з Горлівки, засвідчує, як вона ніжно мене оберегає.

Вічна любов і подяка, моя дорога бабусю Олено!

Роман КОВАЛЬ
Київ, 24 грудня 2018 р.

ІСТОРІЮ ХОЛОДНОГО ЯРУ
ВИВЧАТИМУТЬ У ШКОЛАХ

Друзі мої! Є дуже хороша новина: за рекомендацією Міністерства освіти у програмі з історії для 10-го класу з'явилася тема про Холодний Яр. Ця яскрава частина нашої історії була табу в радянські часи та, на жаль, і в незалежній Україні.

Але крига скресла! Завдяки дослідникам, які відкрили для нас цю таємницю! Роман Коваль вже понад 20 років досліджує Холодний Яр, його історію, отаманів. Ним написано безліч книжок, 10 разів він видавав легендарну книгу "Холодний Яр" Юрія Горліса-Горського.

Мій чоловік Олександр Навроцький став членом Історичного клубу "Холодний Яр", згодом прийняв і мене – це велика честь для нас! Знаючи, що Олександр уже не перший рік бере участь у вшануванні героїв Холодного Яру, вчителька історії по-

просила Олександра провести урок про Холодний Яр.

Під час лекції Олександр показав копію прапора Холодного Яру, книги, брошури, фото та фільм. Діти сприйняли це із захопленням. Я впевнена, що в них з'явиться бажання перечитати книги та обов'язково відвідати цю легендарну землю.

Не може передати, яка я рада, що в школі учні матимуть змогу познайомитися з героїчними сторінками нашої історії! Цього б не сталося без багаторічної діяльності Історичного клубу "Холодний Яр"!

Слава козакам-холоднорцям! Їхні нащадки зараз нас захищають на Сході!

Тетяна НАВРОЦЬКА
Історичний клуб "Холодний Яр"
Одеса

ПРО ЛІКАРЯ БОГДАНІВСЬКОГО
ПОЛКУ І ЙОГО СЛАВНУ РОДИНУ

нув останню свою команду:

– На багнеті!

І юнаки кинулися на ворога, але "дика хвиля червоної кінноти" залила їх, не давши опам'ятатися...

2007 року я був на цьому полі смерті разом з дочкою Олесею, Романою і Тарасом Беднарчиками. Ми вшанували полеглих хвилиною мовчання...

У 1939 р. Кость Бризгун "виїхав до Карпатської України допомогати будувати молоді державу"... Ширше про цю славу родину я розповім у книжці "Скажи батькам, що був чесним".

Менша дочка лікаря-богданівця, Оксана Соколик, – музикант, викладач історії музики, пластунка (як і мама та старша сестра Леся), невтомний громадський діяч і меценат. У 1992 – 2002 рр. п. Оксана очолювала Світову федерацію українських жіночих організацій. З чоловіком Ярославом вона народила синів – Всеволода та Ігоря.

І ось тепла зустріч із Всеволодом та його мамою в Києві, у

Музеї гетьманства. Участь у ній взяла і директор музею Галина Ярова, яка провела екскурсію всіма залами.

Родина Соколиків передала мені родинні та архівні матеріали про свою родину, а отже, я зможу розширити свою розповідь про подвиг братів Бризгунів та їхніх рідних.

Хоч пані Оксані вже за 90, почувалася вона, слава Богу, бадьоро. Розумна, метка, жартівлива!

Коли вона гортала томи енциклопедії «Подєбдарський полк» Армії УНР, які я їй подарував, виявилось, що багатьох наших героїв-подєбдарців вона знає, товаришувала з ними в Канаді, – як і її батьки.

Весь час показувала синові: "Дивись, ось Євген Маланюк, ось Олександр Палієнко. А Олександра Палієнко-Крат у Канаді мала зовсім не такий вигляд..." І посміхнулася.

Участь у спілкуванні взяв мій товариш – член Історичного клубу "Холодний Яр" Ігор Гавришишин.

Вічна слава борцям за волю України – Костеві Бризгуну та Людмилі Скорюк!

Шана їхнім нащадкам!

Роман КОВАЛЬ

На світлинах – Кость і Людмила Бризгуни, грудень 1917 р. Всеволод Соколик, Оксана Бризгун-Соколик, Роман Коваль і Галина Ярова. 3 грудня 2018 р.

Дивившись на фотографію подружньої пари Бризгунів – Костя та Людмили – і серце радіє: які чисті й красиві люди були в історії нашого народу! І ось радість: зустріч з їхньою дочкою Оксаною Соколик та онуком Всеволодом Соколиком у Києві 3 грудня 2018 року!

Кость Бризгун у 1917 – 1918 рр. був лікарем Богданівського полку. Його дружина працювала земським лікарем у Трипільлі, Обухові й Гурівщині. Костів брат, Михайло Бризгун, старшина Армії УНР, загинув у бою з будьонівцями під Сорокодубами 6 липня 1920 року.

Ось фрагмент того бою решток Спільної юнацької школи під командою полковника Хоми Пархомюка:

"Спочатку будьонівці атакували із запілля, а тоді вже із фронту, – писав я про цей бій у книжці "За волю і честь". – Але юнаки добре вчили: влучними пострілами вони валили одного ворожого вершника за другим. Утрапивши кілька десятків коней і людей, червоні відступили. Тепер юнаки могли порухувати набі. І сумом наповнилися їхні серця... Брак патронів і вирішив долю бою... Переконавшись, що руйніщі "петлюровцев" мовчать, будьонівці без поспіху затуляли аркан. Спочатку обережно, потім сміливіше. Ось і оточили. Юнаки були приречені – куди не сягали їхні погляди, всюди наштовхувалися на табуни більшовицької кінноти. Вихід знайшов хоробрий полковник Пархомюк.

– Хлопці, ми є в колі, – вигукнув він, – нам залишився тільки один вихід – вмерти в чеснім бою за нашу справу...

Коли будьонівці вже підійшли зовсім близько, Пархомюк ки-

ІСТОРИЧНИЙ КЛУБ "ХОЛОДНИЙ ЯР" РЕКОМЕНДУЄ ВІДЗНАЧАТИ ТАКІ ДАТИ

1 січня 1894 р. народився Євген ОНАЦЬКИЙ, член Української Центральної Ради та ОУН, історик.

1 січня 1904 р. прийшов у світ бандурист Євген АДАМЦЕВИЧ, який зберіг для нащадків "Запорозький марш".

1 січня 1909 р. народився Степан БАНДЕРА, провідник ОУН.

1 січня 1979 р. помер майор УПА Микола САВЧЕНКО (ПЕТРО МИКОЛЕНКО-"БАЙДА", "377"), командир підрозділу ВО "Маківка", сотні "Східняки", заступник командира 26-го (Лемківського) ТВ "Лемко" та командир Перемиського куреня УПА, заступник шефа Місії УПА за кордоном, земляк Петра ДЯЧЕНКА, командира полку Чорних запорожців.

1 січня 1994 р. помер Юрій КРОХМАЛЮК ("ТИС", "ТИС-КРОХМАЛЮК"), письменник, військовий історик, воєнний дивізіон "Галичина", дійсний член ВУАН, співредактор науково-історичного журналу "Вісті комбатанта". Старший брат Романа КРОХМАЛЮКА, члена військової управи й референта набору до дивізії "Галичина".

4 січня 1899 р. прийшов у світ Василь МИРОН, десятник 8-ї сотні УСС, чотар Галицької армії, предствник ППШ, зв'язковий між Уманським повстанком, Звенигородською повстанською організацією та Цупкомом. Учасник Листопадового повстання 1918 р. в Галичині.

5 січня 1919 р. загинув Свирид СОТНИЧЕНКО, кубанський бандурист, член Кубанської ради.

5 січня 1923 р. народився сотенний УПА Мирослав СИМЧИЧ-"КРИВОНІС", багатолітній політв'язень російських катівень.

6 січня 1938 р. прийшов у світ Василь СТУС, поет-борець, Герой України (посмертно).

10 січня 1969 р. помер козак 1-ї Запорозької дивізії Армії УНР Олександр ЗДОРОВЕЦЬКИЙ.

11 січня 1969 р. народився Валерій САМОФАЛ, водій 3-го відділення 2-го взводу 6-ї роти 2-го батальйону 92-ї Окремої механі-

зованої бригади ЗСУ. Загинув у районі міста Мар'їнки Донецької обл. від пострілу ворожого снайпера.

11 січня 1979 р. народився Дмитро ФУРДИК, командир відділення 6-ї роти Окремої механізованої бригади ЗСУ, "кіборг Донецького аеропорту", лицар ордена "За мужність" III ст. (посмертно).

14 січня 1649 р. гетьман Богдан ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, переможець польського війська, тріумфально в'їхав до Києва.

14 січня 1894 р. народився Павло ДУБРІВНИЙ, начальник культурно-освітнього відділу 1-ї Сірої дивізії Армії УНР, сотник Армії УНР, редактор газет "Воля" (м. Конотоп, 1918) і "Вісті сірих" (Луцьк, 1919), випускник Української господарської академії в Подєбрадах (1928), редактор журналу "Сільський господар" (1929 - 1932), окружний агроном Калуського, Галицького і Долинського повітів, член-кореспондент НТШ та УВАН, доцент і професор УТГІ (Нью-Йорк, 1974), голова Товариства українських інженерів у Філадельфії, лицар Залізного хреста, автор спогадів та наукових праць.

14 січня 1944 р. загинув Роман СУШКО, командир 2-ї дивізії Січових стрільців, крайовий командант УВО, полковник Армії УНР.

15 січня 1984 р. народився Андрій ЗАХАРОВ-"ЗАХАР", борець ДУК "Правий сектор", потім Української добровільної армії. Підірвався на міні.

16 січня 1964 р. народився Віталій СОЛОМКИН-"ВІТ'ОК", борець ДУК "Правий сектор", потім 54-ї бригади ЗСУ, загинув у бою неподалік м. Світлодарська Донецької області.

18 січня 1894 р. народився Михайло ХРОНОВ'ЯТ, чотар УСС, сотник УГА, поручник дивізії "Галичина", член НТШ.

18 січня 1974 р. народився Володимир ПІТЕНКО, гранатометник 40-го батальйону тероборони "Кривбас". Загинув у серпні 2014 року під час виходу з Іловайського котла т. зв. зеленим коридором.

21 січня 1919 р. Всенародні Збори в Хусті ухвалили приєднати Закарпаття до УНР.

22 січня 1918 р. Центральна Рада IV Універсалом проголосила незалежну Українську державу.

22 січня 1919 р. на Софійському майдані в Києві проголошено Акт Злуки - об'єднання УНР і ЗУНР.

22 січня 1974 р. помер Іван ГНОЙОВИЙ, хорунжий Армії УНР, учитель, закінчив Українську господарську академію в Подєбрадах (1927), інженер-гідротехнік, автор спогаду "З українського руху Січеславської залози в році 1917".

22 січня 1984 р. помер Остап ПОЛЯКІВ-СКВИРСЬКИЙ, поручник Армії УНР, учасник Першого зимового походу Армії УНР, соліст Львівської опери, хорунжий дивізії "Галичина", учасник битви під Бродами, "досвідчений, відважний та ініціативний старшина", актор театру Володимира Блавацького (Німеччина).

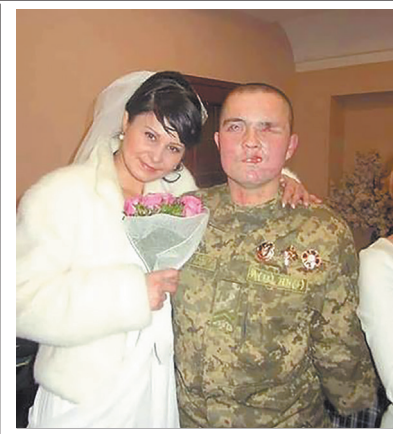
24 січня 1979 р. народився Сергій ГОЛУБЕВ-"ГОЛУБ", снайпер-стрілець батальйону "Айдар" (літо 2014), головний сержант 2-го взводу 1-ї штурмової роти 24-го Окремого штурмового батальйону "Айдар" 53-ї ОМБр (з 10.2015). Після поранення повернувся на передову. "Один з найкращих, найадекватніших, чудовий борець". Лицар ордена "За мужність" III ст. (посмертно).

25 січня 1979 р. народився Тамар Сухіашвілі, воєнний 93-ї Окремої механізованої бригади ЗСУ, "кіборг Донецького аеропорту", лицар ордена "За мужність" III ст. (посмертно).

26 січня 1979 р. у Мюнхені помер Богдан ПИТЛИК, хорунжий УГА, старшина дивізії "Галичина", доктор медицини.

27 січня 1839 р. прийшов у світ Павло ЧУБИНСЬКИЙ, автор слів українського гімну "Ще не вмерла України...".

31 січня 1949 р. в бою з москалями загинув полковник Олександр ГАСИН-"ЛИЦАР", начальник Головного військового штабу УПА.

СЛАВА КОЗАКАМ І КОЗАЧКАМ!

Лікарі оцінювали його шанси на життя у 3%.

Але він вижив, навчився всьому наново, ще й одружився!

Київські волонтери допомогли організувати весілля 26-річному бійцю АТО Євгенові Редьку, тяжко пораненому на Донбасі, коли намагався знешкодити протитанкову міну...

#Ukraine#війна
#Україна #war #ЗСУ #ООС

ДИТИНА-ГРОМАДЯНИН

Маленька дівчинка, співаючи із сестрами в центрі Львова, заробила гроші й вирішила пожертвувати їх на реабілітацію пораненому офіцерові Артуру Кіреєву.

"Дитина пішла співати, щоб віддати свій перший заробіток мені! Я дивлюсь на те все і не знаю, що казати... Бо мені бракує слів", - сказав воїн.

Дякую тобі, дівчинко!

Євген ШТУРМАК

ДИСИДЕНТСТВО Й УГОДОВСТВО

Україна - напередодні виборчої кампанії. Основні претенденти вже ведуть запеклу боротьбу. В умовах війни з Росією тема відсічі агресорові вийшла на чільне місце. Недарма ж у триаді Петра Порошенка ("Армія! Мова! Віра!") перед веде армія.

Дисидентство кінця 1980-х - початку 1990-х щодо того, як ставитися до Росії й "московських демократів", завдяки Путіну зійшла нанівець.

Тоді, на початку 1990-х, тих, хто стверджував, що Росія - ворог, що російська демократія закінчується там, де починається питання української незалежності, що напад на Україну неминучий, вважали несповна розуму. Нині про російських окупантів та імперську політику "демократичної" Росії не говорять лише платні агенти Кремля.

Кувати гострим словом модерну українську націю почали Тарас

відбили в молоді тягу до великої політики, чим відкрили шлях до неї злодійкуватим бізнесюкам. Не побудувавши демократії, Україна стала олігархічно-клановим сировинним додатком розвинутих держав.

Із першої титли публіцистика Ковалю насичена героїкою боротьбою за Українську Самостійну Соборну Державу, культурою сильної особи, мілітарної потуги українців, зрештою українського наступу. Рупором письменника стали спершу "Нескорена нація", потім "Незборима нація" - газети ВПО "Державна самостійність України", котру й очолює Коваль. "Повноцінний національний ідеї тісно в межах власної національної держави, вона експансивно виходить за межі внутрішніх національних проблем, її властиві месіанстичні поривання", - така політична філософія ДСУ.

ТІНА ЧИ ТЕТЯНА?

Користуючись нагодою, сердечно дякую Юркові Юзичу та Андрієві Іванцю, які знайшли низку невідомих мені матеріалів з еміграційної преси.

Звичайно, шукаю я і світліни для кожного розділу. Й ожила стара проблема. "Літопис Червоної Каліни" (ч. 1, 1930) і журнал "Дороговказ" (ч. 1 - 2, 1964) опублікували одну й ту ж світліну з різними підписами - "Чорношличниця Тетяна" і "Харитина Пекарчук". То хто ж на фото?

Далі подаю фрагмент нариса "Сестра-воєн Тіна Пекарчук": "Тіна Книщенко (Харитина Пекарчук) кинулася наздоганяти Запорозьку Січ, яка мандрувала залізницями Румунії. Невдовзі опинилася з нею в Галичині - у тихому місті Заліщиках. У Тіни була ще одна причина наздоганяти Запорозьку Січ - кінну сотню цієї бойової частини очолював її наречений - Іван Пекарчук із Брацлава.

У Заліщиках жив поет Осип Маковей. З ним і сфотографувався штаб Запорозької Січі. Серед старшин, що стали біля старого кам'яного будинку, можливо гімназії, де викладав Маковей, був і сотник Іван Пекарчук. Біля цього ж будинку окремо знімався отаман Юхим Божко - зі старовинною кривою шаблею і дорогоцінним кинджалом. У козацькому строї,

із шаблею біля кам'яного будинку дала можливість увічнити себе й Тіна Пекарчук. Зберігся і груповий знімок Запорозької Січі (у повному складі), але обличчя людей не розгледіти, бо світліну зроблено здала (але одягненого в чорне Осипа Маковей розпізнати можна). Напевно, ці світліни зробив у Заліщиках один і той же фотограф. Далі вже було не до фотосесій - почався загальний наступ на більшовиків".

Що ж до чорношличниць Тетяни, то у спогадах Петра Дяченка, старшин і козаків полку Чорних запорожців, які я опрацював, готуючи книжку Петра Дяченка "Чорні запорожці. Спомини командира...". чорношличниць Тетяни я не зустрічав.

І ще. У книжці А. Боляновського "Українські військові формування в Збройних силах Німеччини (1939 - 1945)" поруч з іменем Івана Пекарчука зазначено ім'я зв'язкової Тетяни Пекарчук. Отже, можливо, що Тетяна - одне з імен Тіни (Харитини) Пекарчук (Ізбицької, Книщенко), яка розуміла вагу конспірації.

Усі світліни, які пропоную подивитися, на мою думку, зробив один і той же фотограф в один і той же день біля одного й того ж будинку. Отже, приходжу до висновку, що козачка з шаблею - це Харитина Пекарчук.

Роман КОВАЛЬ
14 - 24 грудня 2018 р.

ВІН ПІШОВ, ЩОБ ПОВЕРНУТИСЯ

5 листопада 2018 р. минув рік, як відійшов у засвіти Володимир Караташ, вірний син нації, великий патріот України, стрілець сотні УПА командира "Сталевого" - "Глек", довголітній в'язень сталінських тюрем і таборів, громадсько-політичний діяч, автор трьох книг-спогадів "Обережно - гра-

нати", "Прометей Запалар'я" і "На барикадах Кінгіра". У 1951 р. за створення (разом з політв'язнем Володимиром Юрківим) підпільної Організації українських націоналістів, яка готувала повстання в зоні № 2 Речлагу, засуджений до розстрілу. У камері смертників пробув 52 дні. Пізніше розстріл був замінений на 25 років таборів.

Володимир Караташ - активний учасник Кенгірського повстання, член Всеукраїнського політичного об'єднання "Державна самостійність України" та Історичного клубу "Холодний Яр".

У 2007 р. нагороджений орденом "За мужність". Лауреат Літературної премії імені Євгена Маланюка, лауреат Літературної премії імені Юрія Горліса-Горського.

Володимир Караташ був народжений боротися за Україну, його життєве кредо - вистояти, не здаючись, жити, діяти! Минув рік, як його не стало... Він пішов, щоб повернутися пам'яттю в наші серця.

Пройде час, і благородні нащадки увіковічать пам'ять легендарного повстанця УПА, характерника-козака Володимира Караташа.

Степан ПЕТРАШ, бойовий побратим, козак Історичного клубу "Холодний Яр"

На світліни - Володимир Караташ (ліворуч) і Степан Петраш у Чигирині.

РОМЕНСЬКИЙ КОБЗАР ЄВГЕН АДАМЦЕВИЧ

1 СІЧНЯ ВИПОВНИЛОСЯ 115 Р. ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КОБЗАРЯ ЄВГЕНА АДАМЦЕВИЧА, ЯКИЙ ЗБЕРІГ ДЛЯ НАС "ЗАПОРОЗЬКИЙ МАРШ". А НАШ ДРУГ РЕНАТ ПОЛЬОВИЙ ЗБЕРІГ ДЛЯ НАС ОБРАЗ САМОГО АДАМЦЕВИЧА. НЕХАЙ ЦЕЙ ШИРИЙ СПОМИН НАГАДАЄ ПРО ОБОХ ДОРОГИХ НАМ ЛЮДЕЙ. ЇХ УЖЕ ДАВНО НЕМАЄ, АЛЕ ГРІЄ, ЩО ЦІ ТИХІ ЛИЦАРІ БУЛИ В ІСТОРІЇ НАШОГО НАРОДУ

Про бандуриста Євгена Адамцевича я довідався зі статті Олександра Правдюка в журналі "Народна творчість та етнографія" (1968. – Ч. 5). Тому, плануючи свою мандрівку на літо 1969 року, намітив відвідати і його. 6 червня в Роменському краєзнавчому музеї познайомився із завідувачем відділу середньовіччя поетом Данилом Кулиняком, який був добре знайомий з Адамцевичем (перед тим деякий час у його оселі квартирував). Кулиняк очоче запропонував відвести мене до бандуриста. Дорогою попередив, що Адамцевич має складний характер, тому радив бути обережним і дипломатичним у спілкуванні з ним.

Євген Олександрович разом із дружиною Лідією Дмитрівною жили у хатці біля залізничної колії. Мали трьох дорослих дочок і онуків, але далеко від Ромен (автор використовує первісну назву міста, сьогодні воно називається на російський лад – Ромни. – Ред.). Представивши мене як науковця-фольклориста, Кулиняк пішов, залишивши мене зніжкою від цієї фальші. Я тут же виправив становище, представившись тим, ким я є справді, – інженером з Донбасу, шанувальником кобзарства. Метою моїх відвідин є поспілкуватися з відомим бандуристом, послухати його мистецтво.

Господарі виявилися добродушними людьми, схильними до щирої відвертої розмови (з Кулиняком вони не зійшлися на дрібничковому щоденно-побутовому ґрунті). Євген Олександрович – високий, худорлявий, із довгими вусами, його дружина – маленька, худенька. Мабуть, я їм сподобався. Відчувалося, що вони мені довіряють. Пробув у них дов-

ше, ніж сподівався. Вони мене й обідом пригостили.

Адамцевич розповів, що народився 1 січня 1904 р. в с. Солониці під Лубнами у родині станційного службовця.

Осліп у два роки. Деякий час навчався в Київській школі для сліпих. Потім проживав у бабусі в Ромні. Грати на бандурі навчився в талановитого місцевого бандуриста Мусія Олексієнка, від якого разом зі способом гри перейняв багатий репертуар. У 1920-ті роки Ромен ще був визначним культурним центром. У місті діяв драматичний театр, існував значний осередок кобзарів, які виступали зі сцен палаців культури, клубів.

Пережив Адамцевич 1930-ті роки – часи фізичного винищення кобзарства (саме тоді був розстріляний як "ворог народу" видатний кобзар Іван Кучугура-Кучеренко). На схилі літ, не маючи офіційного трудового стажу, залишився без пенсії і, отже, без засобів до існування. Жив із гри та співу на роменському базарі. Але радянські власті, як і колись царські, трактували це як жебрацтво й переслідували. Міліція не раз проганяла Адамцевича з базару. Були випадки, що його, сліпого, міліціонери вивозили далеко від міста і залишали самого на безлюдді. Бувало, що й саджали під арешт.

Саме перед моїми відвідинами Українське хорове товариство збрало залишки живих традиційних кобзарів в Об'єднання співців-кобзарів. Їх виявилось настільки мало, що довелось включити туди зовсім молодих бандуристів (братів Василя та Миколу Литвинів, Галину Менкуш, артиста Юрка Демчука). Назбирали 14 осіб.

Коли постало питання обрання голови об'єднання, всі одностайно виступили проти кандидатури Михайла Полотая, хоч той докладав чималих зусиль для створення об'єднання. Товариство остерігалось його схильності до диктаторства. Мовляв, "як буде головою, то він нас поїсть". Обрали на голову молодого Олександра Чумака. Від посади заступника голови Полотай рішуче відмовився: "Е ні, я собі ціну знаю". Проте, з власної ініціативи, фактично правив об'єднанням.

Адамцевич із піднесенням розповідав про перший великий концерт кобзарів у Київському оперному театрі, який не вмістив і половини бажаних, про величезний успіх концерту. Згадав, як начальство давало настанови виконувати радянський "фольклор" про Леніна, про партію, а бандурист Михайло Башловка категорично відкинув ці вимоги.

Критикував Юрка Демчука за надто голосний, не кобзарський спів, за безмірно довгу "бурю", яку він витворював на струнах, за

гучне відкашлювання і проби голосу за лаштунками, що заважало іншим кобзарям зосереджуватися перед виступом, і, нарешті, за вкрити товстим шаром пилу під струнами, занехаяну бандуру.

Я чув спів Демчука по телевізору. Перше, що спадає на думку: а до чого тут бандура? Потужний голос, оперний характер співу.

Не зачіпає за душу, не викликає сліз розчулення, як неголосний кобзарський голос. Отак у серпні 1992 р. в Тамані на святі 200-річчя переселення запорожців на Кубань загальне зацікавлення слухачів святкового концерту викликав оголошений виступ бандуриста з України. На велику, спущену на воду морської затоки сцену-пліт, де перед тим виступали чудові самобутні станічні хори, Кубанський козацький хор Віктора Захарченка, ступив Юрій Демчук і могутнім голосом, що заглушив звуки бандури, затяг не думу, а справжню оперну арію. Ніяково було за цього представника кобзарства України. Слушно сказав в оперному театрі Демчукові Євген Адамцевич: "Співати

треба душею, а не горляною!" Мабуть, бандура Демчукові потрібна для привернення до себе більшої уваги, для колориту, так би мовити...

Нарешті Адамцевич узяв бандуру. Вона в нього чернігівської фабрики, але перероблена. До неї кобзар прилаштував "щок", збільшивши кількість басів. Познімав приструнки верхньої октави, що дало змогу зручніше розташувати півтони, чим забезпечити більшу рухливість пальців по приструнках і віртуозність гри. Тому його гра справляла враження звучання двох, а то і трьох бандур. Для зручності тримання бандури Євген Адамцевич застосував знімний штир-підпірку. Його бандура мала 13 басів і 25 приструнків.

Проспівав він лише дві пісні, які я досі не чув. Перша з них починалася словами:

Життя старее України
Тепер минувало.
Тільки думи, та спомини,
Та пісні зостались...

Друга пісня "Моя сердешна Україно". Вперше почув я від Адамцевича й "Запорозький марш".

Розпачливі слова цих пісень, трагічний голос кобзаря справили незабутнє враження. Задубило все тіло, довго не міг я отямитися й відповідати на звертання господарів. Я і зараз, майже через 35 років, як на яву чую цей спів. Який то величезний вплив має талановитий співець! Тому ж то і винищувала імперська московсько-більшовицька влада!

Більше Євген Олександрович не співав – нездужав на жовтяницю. А проте, подружжя провело мене містом до дороги на Засуля. Запрошували приїхати іншим разом.

Того самого літа я ще побував у Адамцевичів, на цей раз із братом Василем. Прийняли нас гостинно. Гостювали три дні. Записували гру і спів, гуляли містом, спілкувалися. Зважаючи на його слабе здоров'я, Лідія Дмитрівна як могла обмежувала вживання ним горілки і тютюну. Це викликало його протести, мовляв, і так у житті мало радощів:

– А тут саме брати приїхали, а не якась там пошесть прийшла.

Тож за обідом чарку перехлывав. Уранці Адамцевич вибиралися на заробітки на базар. Ішли з ними й ми. Євген Олександрович, остерігаючись міліції, сідав на ослінку не на самому базарі, а над стежкою, що круто звивалася горою – від долини притоки Сули річки Ромен (від неї й пішла назва міста). Місце тут малолюдне, і міліція сюди не заходить.

Співав пісень народних й літературного походження. Раптом заспівав складену давно на замовлення "На смерть Леніна" (пам'ятаю слова з неї: "То нашого дорогого Ілліча ховають"). Лідія Дмитрівна різко смикнула його і сказала сердито:

– Годі!

– Що, погана? – тихо спитав той.

– Погана! – кинула сердито вона.

Треба сказати, що Лідія Дмитрівна була його першим цензором. Вона визначала, в яких обставинах що можна співати – аби не вскочити в халепу.

Репертуар Адамцевича був великий: народні пісні "Ой попливи, вутко", "Через мої ворітечка", "Дозволь мені, мати"... Виконував танцювальні мелодії, жартівливі пісні "Ой п'є вдова, гуляє", "Невдалий обід", історичні пісні "Про Морозенка", "Про Палія Семена" тощо. Все ж тяжів до творів

літературного походження: на слова Тараса Шевченка, Олександра Олеса "Сміються, плачуть солов'ї", Якова Щоголіва "Хортиця", Миколи Вороного "Євшан-зілля", Павла Грабовського "Сон"... Усі ці пісні я записав на магнітофон. Знав Адамцевич багато анекдотів, співав під чаркою сороміцькі куплети, але делікатні, без брутальних слів. Пізно вночі, не для запису, співав пісні про примусову колективізацію, "розкуркулення" кращих господарів, Голодомор, репресії.

Розповідав як його примушували творити "радянський фольклор".

– Напиши та й напиши думу про Федька!

Іван Федько – радянський військовий діяч родом із Роменщини, страчений як "ворог" народу, потім реабілітований. Дали музейні друковані матеріали про нього.

– Краще б я три дні безперервно грав та співав без плати, ніж ту думу вигадувати. А проте, мусив! – зітхнув Адамцевич.

Коли виникло Об'єднання співців-кобзарів, його матеріальне становище дещо поліпшилось. Оплачувалися виступи на організованих музично-хоровим товариством концертах. Узимку 1970 року поїхали з концертом навіть до Москви, де Адамцевич виступав разом з іншими кобзарями в Інституті світової літератури та в інших установах.

Брат Василь із патріотичних почуттів опікувався ними, супроводжував їх по Москві. Розповідав, як на запрошення земляка – співака Івана Козловського – відвідали його оселю. Той саме приймав ванну. Кобзарям здалося, що він надто довго відбуває ту процедуру. Це їх обурило, і вони демонстративно пішли геть. Козловський висловлював із цього приводу щирий жаль.

Із настанням у 1972 р. нової хвилі репресій та утисків української культури поволі згоргло свою діяльність і кобзарське об'єднання.

Хворий Адамцевич із дружиною переїхали до дочки в с. Холмівку Бахчисарайського району в Криму. Тут він і помер 28 листопада 1972 р. на 68-му році життя. Київські шанувальники його таланту Володимир Данилейко та Олександр Фисун над білим крейдяним горбок його могили проспівали Шевченків "Заповіт", уявивши, який би то був урочистий похорон, якби Адамцевич помер у Ромнах.

Євгенові Адамцевичу належить почесне місце в історії українського кобзарства.

Вічна йому пам'ять!

Ренат ПОЛЬОВИЙ
м. Ірпінь
Київська область

ЧЕРЕЗ "НОВУ ПОШТУ" МОЖНА ПРИДБАТИ

Книжки можна придбати через "Нову пошту", попередньо переказавши кошти на картку Романа Ковалю у ПриватБанку: 5168 7556 2267 7496.

Переславши гроші, зателефонуйте до редакції.

Повідомлення можна зробити й електронним листом на адресу редакції. Окрім вартості книжки, замовник оплачує й доставку.

Тел. (044) 242-47-38, 067-726-30-36.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 45 грн.

"Здолати Росію" Романа Ковалю – 170 грн.

"Сумщина в боротьбі" Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича – 150 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 55 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 70 грн.

"Победрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 1) – 200 грн.

"Победрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 100 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 60 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 30 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 70 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 60 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 80 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса – 70 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 500 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 300 грн.

HTTP://NEZBORYMA-NACIYA.ORG.UA/

У редакції через "Укрпошту" можна придбати такі книги:

(ціну вказано, враховуючи вартість пересилки книг поштою):

"Здолати Росію" Романа Ковалю – 215 грн.

"Сумщина в боротьбі" Р. Ковалю, В. Моренця та Ю. Юзича – 190 грн.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 67 грн.

"Победрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 1) – 225 грн.

"Победрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 125 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 80 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 95 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 50 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 85 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 97 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 90 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 100 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса (2-ге, краківське, видання) – 95 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 550 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 350 грн.

Книжки можна придбати, попередньо переказавши кошти електронним переказом на ім'я Р. М. Ковалю, вул. Курська, 20, пом. 14, Київ, 03049.

"Незборима нація" – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ ГАЗЕТИ "НЕЗБОРИМА НАЦІЯ"

Світлана МИРОНЧАК (Хмельниччина) – 100 грн.
Віктор КОБЗАР (Січеславщина) – 100 грн.
Ігор СМЕТАНСЬКИЙ (Калуш) – 100 грн.
Юрій РОМАНЧА (с. Мельники) – 210 грн.
Алла БУГАЄНКО (Івано-Франківськ) – 430 грн.
Сергій КУЛИК (Харків) – 700 грн.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС

переплатити індекс: 30504

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Її редактор Роман Коваль – дослідник Визвольної боротьби українців за свою державу у 1-й половині ХХ століття.

Ця газета – про долі українських січових стрільців, вояків Галицької армії, Армії УНР, повстанських отаманів та їхніх козаків, Карпатську Січ, ОУН, УПА, вояків АТО, а також про кобзарів, письменників, нові книжки про Визвольну боротьбу, які видає Історичний клуб "Холодний Яр".

Ціна на рік – 68.42 грн.

Наш індекс – 33545

Редактор Роман Коваль
Верстка Олександр Литвин
Коректор Надійка Овчарук

Інформаційне забезпечення Микола Владзімірський, Ляна Гайдук, Люба Криворот

Технічний директор Максим Селюзкін

Адреса для листування 03049, Київ, вул. Курська, 20, пом. 14.

Тел./факс: 242-47-38

kovalroman1@gmail.com

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти.

Видання зареєстровано 28.12.1993 р.

у Державному комітеті України

у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження.

Серія КВ №325.

Наклад 2000 примірників.

Видруковано 03.01.2019 р.

ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед"

Номер замовлення 1710324

Засновник Роман Миколайович Коваль